

Uppföljning av tidigare granskning av räddningstjänsten

Revisorerna i Högsby kommun

2021-04-21

Jörn Wahlroth



Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning	3
1.5.	Metod	3
2.	Iakttagelser och bedömningar	4
2.1.	Finns det handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?	4
2.1.1.	Bedömning i föregående granskning	4
2.1.2.	Iakttagelser	4
2.1.3.	Bedömning i uppföljande granskning	4
2.2.	Finns en tydlig rollfördelning i kommunens verksamhet och i den samverkan som sker med andra kommuner?	5
2.2.1.	Bedömning i föregående granskning	5
2.2.2.	Iakttagelser	5
2.2.3.	Bedömning i uppföljande granskning	7
2.3.	Finns det kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstens verksamhet?	7
2.3.1.	Bedömning i föregående granskning	7
2.3.2.	Iakttagelser	7
2.3.3.	Bedömning i uppföljande granskning	8
2.4.	Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser operativt, förebyggande och tillsyn kopplat till de styrande dokumenten?	8
2.4.1.	Bedömning i föregående granskning	8
2.4.2.	Iakttagelser	8
2.4.3.	Bedömning i uppföljande granskning	9
2.5.	Sker uppföljning både utifrån gällande lagstiftning och de kommunala målen?	9
2.5.1.	Bedömning i föregående granskning	9
2.5.2.	Iakttagelser	10
2.5.3.	Bedömning i uppföljande granskning	10

3.	Revisionell bedömning	11
3.1.	Bedömningar mot revisionsfråga	11
3.2.	Rekommendationer	12

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Räddningstjänstens verksamhet är en samhällsviktig funktion som i hög grad styrs av lagstiftning. Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för räddningstjänsten och det finns en samverkan avseende räddningsledning med räddningstjänsten i Mönsterås kommun. Myndighetsfrågor hanteras av myndighetsnämnden.

Revisionsåret 2016 genomfördes en fördjupad granskning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet. Bedömningen var att kommunstyrelsens styrning och uppföljning avseende räddningstjänsten endast till delar var ändamålsenlig samt att den interna kontrollen var otillräcklig. Bedömningen grundades på att det saknades en systematik i att upprätta uppföljningsbara mål och att följa upp dem. Vidare saknades beslut om ett handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor och en systematisk uppföljning av tidigare beslutat handlingsprogram.

Vid tidpunkten för granskningen saknades ett undertecknat samverkansavtal.

Revisorerna i Högsby kommun har beslutat att genomföra en uppföljning av den tidigare granskningen av räddningstjänsten. Bedömningen har gjorts utifrån en värdering av väsentlighet och risk. Granskningen ingår i den upprättade revisionsplanen för år 2020.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet är ändamålsenlig och om den bedrivs med tillräcklig intern kontroll.

Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

- Finns det handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?
- Finns en tydlig rollfördelning i kommunens verksamhet och i den samverkan som sker med andra kommuner?
- Finns det kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstens verksamhet?
- Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser operativt, förebyggande och tillsyn kopplat till de styrande dokumenten?
- Sker uppföljning både utifrån gällande lagstiftning och de kommunala målen?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Lag om skydd mot olyckor

1.4. Avgränsning

Granskningen inriktas mot en uppföljning av de brister som identifierades i den granskning som genomfördes under revisionsåret 2016.

1.5. Metod

Granskningen har skett med genomgång av relevant dokumentation samt genom intervjuer med kommunstyrelsens ordförande, ordförande i myndighetsnämnden, kommunchefen och räddningschefen.

Rapporten har varit föremål för sakavstämning.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Finns det handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?

2.1.1. Bedömning i föregående granskning

Ej uppfyllt. Vi bedömer att det saknas handlingsprogram för mandatperioden. Då perioden för nuvarande handlingsprogram löpt ut borde kommunstyrelsen säkerställt en beredning av ett nytt handlingsprogram med tillräcklig framförhållning för ett beslut tidigt under mandatperioden.

2.1.2. Iakttagelser

Kommunen ska enligt lagstiftningen ha ett handlingsprogram för både förebyggande verksamhet samt räddningstjänst, omfattande följande:

- Kommunens mål för verksamheten.
- De risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser.
- Hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras.
- Förmågan att genomföra räddningsinsatser.

Beslut om program ska ske minst en gång per mandatperiod. Genom handlingsprogrammet sker även en redovisning av kommunens ambitioner på området gentemot kommuninvånare och andra intressenter.

Vid föregående granskning fanns beslutat handlingsprogram som hade löpt ut (programmet avsåg perioden 2011-2014). Arbete pågick med ett nytt uppdaterat program. Den 1 april 2019 antog kommunfullmäktige ett nytt program för Räddningstjänsten enligt Lagen om skydd mot olyckor. Programmet antogs för perioden 2019-2023. I programmet tas hänsyn till erfarenheter av hittillsvarande samverkan, beskrivningen av den förebyggande verksamheten samt målstruktur och aktiviteter kopplade till målen har utvecklats i förhållande till tidigare handlingsprogram, vilket sammanfaller med de ambitioner som gavs uttryck för vid tidigare granskningstillfälle.

I programmet redovisas en sammanfattande riskbild. Vidare framgår ansvarsfördelning, övergripande mål, förebyggande verksamhet, den operativa räddningstjänsten, samt samverkan och höjd beredskap.

I mars 2020 behandlades riskanalys för räddningstjänsten med insatstider i kommunstyrelsen. Den 7 oktober 2019 behandlade kommunfullmäktige i särskild ordning en för kommunen och mandatperioden uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys.

2.1.3. Bedömning i uppföljande granskning

Uppfyllt. Det finns ett handlingsprogram som ger stöd för den verksamhet som bedrivs, såväl förebyggande som operativt.

2.2. Finns en tydlig rollfördelning i kommunens verksamhet och i den samverkan som sker med andra kommuner?

2.2.1. Bedömning i föregående granskning

Delvis uppfyllt. Vi bedömer att utifrån gällande reglementen att rollfördelningen mellan kommunstyrelsen och myndighetsnämnden behöver klargöras. Myndighetsnämnden är aktiv i sin roll, medan kommunstyrelsen behöver utveckla rutiner för vilka frågor och vilken information som ska hanteras i kommunledningsutskottet och kommunstyrelsen. Med nuvarande ordning säkerställer myndighetsnämnden en löpande rapportering kring myndighetsärendena. I samband med detta sker även rapportering av den operativa verksamheten, vilken till stora delar saknas i kommunstyrelsen.

Vi bedömer i övrigt, med intervjuerna som grund, att det finns en tydlig rollfördelning inom ramen för räddningstjänstverksamheten och den samverkan som sker.

2.2.2. Iakttagelser

Av **kommunstyrelsens reglemente** framgår angående räddningstjänst:

- fullgöra kommunens uppgifter inom räddningstjänstens område och som inte är myndighetsutövning vilket tillkommer myndighetsnämnden för miljö, bygg och räddning.
- sotningsväsendet

Av **myndighetsnämndens reglemente** framgår myndighetsutövande uppgifter inom räddningstjänstens område enligt lag om skydd mot olyckor.

I av fullmäktige antaget **handlingsprogram** framgår ansvarsfördelningen.

Kommunfullmäktige fastställer handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst, enligt Lagen om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för det arbete som bedrivs inom räddningstjänstens olika verksamhetsfunktioner gällande ledning, styrning och genomförande förutom myndighetsutövning. Vidare att fortlöpande ansvara för att följa upp måluppfyllelse och resultat.

Kommunledningsutskottet har till uppgift att ge inriktningar för räddningstjänstens verksamheter och få kontinuerliga avstämningar.

Myndighetsnämnden svarar för den del av räddningstjänsten, som avser myndighetsutövning.

Räddningstjänsten har att leda och samordna de olika verksamhetsfunktionerna inom förebyggande och räddningstjänst.

Som framgår ovan har ansvarsfördelningen inom kommunen tydliggjorts i handlingsprogrammet. Av intervjuerna och dokumentgranskningen framgår att sedan föregående granskning har rapporteringen tydligare uppdelats mellan kommunstyrelsen och myndighetsnämnden, där räddningstjänstens verksamhet rapporteras till kommunstyrelsen och kommunledningsutskottet, medan myndighetärenda rapporteras i myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden har i stor utsträckning delegerat beslutsärenden till räddningschefen utifrån gällande lagstiftning. Frågor om räddningstjänstens taxor bereds av myndighetsnämnden.

Kommunstyrelsen och kommunledningsutskottet har från år 2020 behandlat följande ärenden:

Kommunledningsutskottet

- 2020-01-22 §12, Ärende om individanpassat brandskydd*
- 2020-02-04 §15, Tema räddningstjänst med information från räddningschefen, bl a om- och tillbyggnad av Fagerhults brandstation*
- § 16, Riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor*
- 2020-03-10 § 37, Redovisning av tillbud, räddningstjänsten*
- 2020-04-21, § 46, Införande av inre befälsfunktion (gemensam i länet)*
- § 47, Fagerhults brandstation*
- § 48, Räddningsförbund i Kalmar län, fråga om förstudie*
- § 49, Information om personalläget inom räddningstjänsten*
- § 50, Förlängda frister för sotning och brandskyddskontroll med anledning av coronaviruset*
- 2020-06-02, § 78, Fagerhults brandstation*
- § 79, Arbetsmiljöverkets tillsyn av räddningstjänsten med anledning av ett allvarligt tillbud i verksamheten*
- 2020-09-15, § 110, Högsby räddningstjänst, förändring av styrkan insatsförmåga*
- 2020-11-04, § 140, Högsby räddningstjänst, förändring av styrkan insatsförmåga*
- 2021-02-02, § 2, Tema Räddningstjänst, Allmän redovisning personal och samverkan, samt avstämning mot handlingsprogrammets mål*
- 2021-03-09, § 36, Övergripande överenskommelse gällande mellankommunal samverkan mellan Mönsterås och Högsby kommun samt tillhörande samverkansavtal, räddningstjänst m fl*
- § 42, Införande av vakthavande inre befäl, ledningscentral i Kalmar med flera kommuner i länet*

Kommunstyrelsen

- 2020-03-17, § 42, Tema räddningstjänst, verksamhetsgenomgång*
- § 44, Individanpassat brandskydd*
- § 45, Riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor*
- 2020-04-07, § 80, Arbetsmiljöverkets tillsyn av räddningstjänsten med anledning av ett tillbud i verksamheten*
- 2020-11-17, § 191, Gemensam organisation för räddningstjänst, utreda förutsättningar för gemensam organisation för kommunal räddningstjänst (flera kommuner i länet)*
- 2021-03-16, § 56, Information om lägesbild kring utredning av räddningsförbund*
- § 57, Införande av vakthavande inre befäl, ledningscentral i Kalmar med flera kommuner i länet*
- § 58, Tema Räddningstjänst, Allmän redovisning personal och samverkan, samt avstämning mot handlingsprogrammets mål*
- § 79, Övergripande överenskommelse gällande mellankommunal samverkan mellan Mönsterås och Högsby kommun samt tillhörande samverkansavtal, räddningstjänst m fl*

Tema räddningstjänst redovisas i kommunfullmäktige i april.

Vid myndighetsnämndens sammanträden finns återkommande information om räddningstjänstens verksamhet.

I förvaltningsorganisationen är räddningstjänsten, liksom tidigare, en del av kommunledningskontorets organisation. Tidigare var kommunchefen direkt chef över kommunledningskontoret, men under år 2020 har en organisationsförändring skett med en separat chef för kontoret.

Räddningstjänsten organiseras med en räddningschef genom tjänsteköp från Mönsterås kommun. Det finns en heltidsanställd platschef stationerad i Högsby. Denna organisering är en utökad led-

ningsorganisation sedan föregående granskning. En stärkt ledningsresurs har eftersträvat för schemaläggning och andra administrativa uppgifter, samtidigt som en högre "chefs närvaro" uppnås. Tjänsten har under period varit vakant, vilket påverkat implementeringen av funktionen. Räddningschefen är fortsatt personalansvarig.

Det finns sedan tidigare samverkansavtalet mellan Mönsterås kommun och Högsby kommun avseende räddningstjänst och krisberedskap. Det finns en tillstånds- och tillsynssamverkan där även Oskarshamns kommun ingår, vilket ger verksamheten en ökad stabilitet. Totalt finns inom ramen för samverkan tre tjänster för tillsyn, tillstånd, samordning av brandskyddskontroller, remisshantering, brand- och olycksutredning, samt medverkan i utbildningsuppdrag.

Räddningschefen i Mönsterås kommun är tillika räddningschef i Högsby kommun och svarar bland annat för administration, schemaläggning samt utbildnings- och övningsplanering. Mönsterås kommun ansvarar för att upprätthålla den övergripande befälsberedskapen inom Högsby kommun. Räddningschefens närvaro på brandstationen i Högsby regleras i avtalet; två halv-dagar i veckan eller en heldag.

En gång per år sker möten mellan företrädare från båda kommunerna för återkoppling och utvärdering av verksamheten. Kommunstyrelsens ordförande, kommunchef och räddningschef deltar vid sammankomsterna. Utvärderingen sker företrädesvis i dialogform. Av intervjuerna framgår uppfattningen att samverkan fungerar väl. I samband med avstämningarna förs minnesanteckningar. Det finns inga former för en mer formaliserad utvärdering med rapportering till kommunstyrelsen, men kan delvis sägas ingå i den återrapportering som sker av handlingsprogrammet.

Det finns vidare en avtalsbaserad operativ ledningssamverkan med Mönsterås och Oskarshamn. Det finns avtal om förstahindsinsatser med grannkommuner, samt en rad andra avtal som ger stöd för räddningstjänstens verksamhet. Helt nyligen har beslut fattats om införande av vakthavande inre befäl tillsammans med flera kommuner i länet, med ledningscentral i Kalmar.

2.2.3. Bedömning i uppföljande granskning

Uppfyllt. Vi bedömer att rollerna klargjorts sedan föregående granskning, där kommunstyrelsen, företrädesvis via kommunledningsutskottet, säkerställer styrning och rapportering över räddningstjänstens verksamhet.

2.3. Finns det kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstens verksamhet?

2.3.1. Bedömning i föregående granskning

Delvis uppfyllt. Vi bedömer att senast upprättade handlingsprogram och samverkansavtal ger riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas och som tillämpas i praktiken.

Vi bedömer att det är en brist att det till stor del saknas uppföljningsbara mål i handlingsprogram och inom ramen för kommunens styrmodell.

Vi anser att kommunstyrelsen behöver säkerställa att det finns uppföljningsbara mål i såväl handlingsprogrammet som inom ramen för kommunens styrmodell.

I beredningen av mål inom ramen för kommunens styrmodell är det viktigt att det finns en koppling till räddningstjänstens handlingsprogram och att med denna utgångspunkt identifiera de faktorer som är viktiga att mäta för en väl fungerande räddningstjänst.

2.3.2. Iakttagelser

I det handlingsprogram som antogs år 2019 har målstrukturen tydliggjorts. Det förebyggande arbetet delas in i information/rådgivning, utbildning, tillsyn/tillstånd, medverkan i samhällsplanering,

samt sotning/brandskyddskontroll. För varje del finns ett övergripande säkerhetsmål till vilka prestationsmål har kopplats. Prestationsmålen är huvudsakligen utformade som uppdrag/aktiviteter att genomföra med angivande när i tiden genomförande ska ske och vem som är uppföljningsansvarig. För räddningstjänstens operativa verksamhet finns liknande struktur med övergripande säkerhetsmål, till vilka prestationsmål i form av uppdrag/aktiviteter kopplas.

De övergripande säkerhetsmålen saknar företrädesvis tydliga mätbara indikatorer för måluppfyllelse, utöver att följa upp att aktivitet/uppdrag utförts.

Av handlingsprogrammet framgår att räddningstjänsten utöver ovanstående har att arbeta enligt kommunens styrmodell. Denna modell avser balanserat styrkort med perspektiven ekonomi, medborgare/service, medarbetare, processer och framtid/utveckling. Av dokument och intervjuer framgår att denna del av kommunens styrning ej tillämpas för räddningstjänsten vad avser att sätta upp mål. Däremot används strukturen i den tertialvisa åiterrapporteringen som sker av ekonomi och verksamhet.

Även mål för insatstider framgår i handlingsprogrammet.

2.3.3. *Bedömning i uppföljande granskning*

Delvis uppfyllt. Handlingsprogrammet ger genom prestationsmålen en tydligare grund för hur arbete mot mål ska ske jämfört med vad som förelåg vid föregående granskning. Samtidigt utgör prestationsmålen företrädesvis ett antal aktiviteter/uppdrag som ska utföras. Vi anser att avsaknaden av mätbara indikatorer ger en brist i att kunna följa upp och utvärdera effekten av de aktiviteter som genomförs, d v s hur den faktiska måluppfyllelsen av säkerhetsmålet ser ut.

Vidare saknas en målstruktur för räddningstjänsten i enlighet med kommunens styrkortsmodell.

Vi rekommenderar att utveckla uppföljningsbara mål baserade på mätbara indikatorer kopplade till säkerhetsmålen och inom ramen för kommunens styrkortsmodell.

2.4. **Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser operativt, förebyggande och tillsyn kopplat till de styrande dokumenten?**

2.4.1. *Bedömning i föregående granskning*

Delvis uppfyllt. Vi bedömer att det till stora delar sker en tydlig planering för verksamheten vad avser operativ verksamhet. När det gäller tillsynsverksamheten behöver tillsynsplanerna uppdateras.

Vi anser även att förutsättningarna för den operativa verksamheten tydligare behöver redovisas i kommunledningsutskottet/kommunstyrelsen, exempelvis den operativa verksamhetens bemanning och en uppdaterad investeringsplanering.

2.4.2. *läktagelser*

Genom det nya handlingsprogrammet har planeringen av verksamheten och återkoppling tydliggjorts. Av handlingsprogrammet framgår när uppdrag ska vara utförda och vem som är uppföljningsansvarig.

Av intervjuerna framgår att den operativa räddningstjänsten inte fullt ut når handlingsprogrammets ambitionsnivåer. Verksamhetens ledningsstruktur har stärkts genom en platschef placerad vid stationen i Högsby. Utöver detta finns fast anställd personal i form av 0,5 materialförvaltare och 0,5 kombitjänst (se nedanstående).

Att behålla och rekrytera deltidbrandmän (RIB) betecknas dock som en fortsatt utmaning. Det finns en vakanssituation som skapar en sårbarhet i organisationen. Vid tidigare granskning lyftes planer på kombinationstjänster för kommunalt anställda fram, men ännu finns bara en sådan tjänst

utformad på detta vis. Utöver detta finns ett antal tjänstepersoner i kommunal tjänst som även ingår i deltidsstyrkan.

Kommunledningsutskottet behandlade i september och november 2020 en av räddningschefen genomförd utredning av den operativa verksamheten. Utredningens visar att antalet räddningsinsatser har varit större i Högsby än i jämförbara kommuner. Vikten av att bibehålla Högsbys och Fagerhults stationer med bemanningen 1+4 respektive 0+2 betonas. För att säkerställa en tillräcklig förmåga planeras för FIP-funktion ("första insatsperson") i Fagerhult, vilket kräver investeringar i fordon och en förändring avseende räddningsstyrkans förmåga. Kommunchefen har fått i uppdrag att upprätta ekonomiska kalkyler för olika organisatoriska alternativ. Beslut förväntas kunna ske i fullmäktige under våren 2021.

Av utredningen framgår att andelen kommunanställda deltidsbrandmän är 28,5 %, vilket inte anses tillräckligt för en robust räddningsstyrka. Ambitionsnivån redovisas till 60 %, en nivå som godkänts av kommunledningsutskottet.

En tillsynsplan tas fram årligen. Arbetet sker i samverkan med Mönsterås och Oskarshamns kommun. Ett gemensamt arbete har skett inom ramen för samverkan i länet, avseende inriktning för tillsynsarbetet. Myndighetsnämnden får återkommande återkoppling om hur tillsynen bedrivs. Av intervjuerna framgår att samverkan och arbetet med tillsyn fungerar väl, men vissa avvikelser från plan redovisas på grund av Covid-19-pandemin och personalvakans. Viss tillsyn har under året fått bedrivas digitalt.

Ett annat område som påverkats av pandemin är utbildning av kommunens anställda, där dessa inte kunnat genomföras enligt plan.

Resurser för att arbeta med olycksfallsutredning är ett fortsatt utvecklingsområde.

Det finns inom räddningstjänsten på förvaltningsnivå en planering avseende befintlig utrustning. Befintlig årlig budgetplan medger inte större fordonsinvesteringar, utan dessa äskas och lyfts fram i särskild ordning.

En särskild förbundsutredning pågår. Nya lagkrav ställer krav på bland annat ett ledningssystem för övergripande ledning som ständigt ska upprätthållas, samt att samverkan och samordning mellan kommunernas räddningstjänster ska utvecklas såväl avseende planering som operativt. Nio av länets kommuner, däribland Högsby, Mönsterås, Oskarshamn och Kalmar, utreder förutsättningarna för samverkan inom ramen för ett räddningstjänstförbund. Ett förslag till organisation förväntas kunna skickas på remiss under våren 2021. Beslut om eventuell ny organisering förväntas kunna fattas före 2021 års utgång, med start fr o m år 2023.

2.4.3. *Bedömning i uppföljande granskning*

Delvis uppfyllt. Vi bedömer att det till stora delar sker en tydlig planering för verksamheten vad avser operativ verksamhet. Vi konstaterar att de utmaningar som gäller för verksamheten återkommande har redovisats i utredningar och uppföljningar till i kommunstyrelsen och kommunledningsutskottet, samt avseende tillsynsarbetet till myndighetsnämnden. Vi anser dock att räddningstjänstens bemanningsproblematik borde föranleda en särskild handlingsplan kopplat till att behålla och rekrytera till RIB-organisationen.

2.5. **Sker uppföljning både utifrån gällande lagstiftning och de kommunala målen?**

2.5.1. *Bedömning i föregående granskning*

Ej uppfyllt. Vi anser att uppföljning och utvärderingen utifrån handlingsprogrammet behöver bli systematiserad och ske med behandling i kommunstyrelsen efter beredning i kommunledningsut-

skottet. Kommunledningsutskottet har som uppgift att följa upp och utvärdera bland annat räddningstjänsten. Exempel på områden för en systematisk uppföljning och rapportering är den förbyggande verksamheten, uttryckningsverksamheten och utvärdering av olyckor.

Vi anser att den återrapportering som skett inte i tillräcklig omfattning ger kommunstyrelsen en bild av verksamhetens kvalitet och effektivitet.

Vi anser vidare att det saknas en utvärdering i enlighet med samverkansavtalet. I sådan utvärdering bör behandlas i kommunstyrelsen via kommunledningsutskottet.

2.5.2. *lakttagelser*

Det sker en uppföljning av de i handlingsprogrammet ingående ambitionerna, d v s säkerhets- och prestationsmålen. Detta sker i samband med föredragning av "Tema räddningstjänst". För varje prestationsmål sker en uppföljning som markeras med färg grön (uppfyllt), gul (delvis, eller på väg att uppfyllas) eller röd (ej uppfyllt). "Tema räddningstjänst" kan även delvis sägas ge underlag för utvärdering av befintliga avtalsrelationer.

Av handlingsprogrammets prestationsmål bedömdes för år 2020 17 st som gröna, 14 st som gula, samt en som röd. Den röda är allvarlig och kopplas till bemanningssituationen, där det konstateras; "Dagens bemanning i Högsby räddningstjänst uppnår inte erforderlig insatsförmåga för de typolyckor som ges i gällande handlingsprogram". Som framgår under avsnitt 2.4 har detta föranlett särskild utredning avseende den operativa verksamheten.

Inom ramen för kommunens tertialvisa rapportering av verksamhet och ekonomi lämnar även räddningstjänsten särskilda rapporter. Rapporteringen struktureras enligt kommunens styrkortsmodell, d v s verksamheten beskrivs för perspektiven ekonomi, service/medborgare, medarbetare, processer, samt utveckling/framtid. Det lämnas även en sammanfattande beskrivning av verksamheten. Som framgår av ovanstående relateras denna rapportering inte till några målindikatorer, men beskrivningarna av verksamheten ger en god överblick. Även bemanningsproblematiken har lyfts fram.


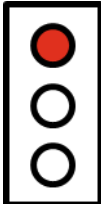
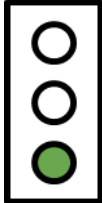
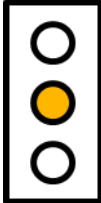
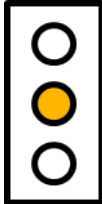
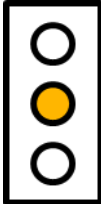
2.5.3. *Bedömning i uppföljande granskning*

Uppfyllt. Vi bedömer att det sker en systematisk och tydlig uppföljning utifrån handlingsprogrammet, samt genom tertialvis rapporteringen av verksamhet och ekonomi.

3. Revisionell bedömning

Är kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet ändamålsenlig och bedrivs den med tillräckligt intern kontroll? I den uppföljande granskningen gör vi bedömningen att kommunstyrelsen inte helt har en ändamålsenlig styrning och uppföljning med tillräcklig intern kontroll. Den uppföljande granskningen visar dock att ändamålsenligheten och internkontrollen i detta avseende väsentligen förbättrats och utvecklats sedan föregående granskning, vilket framgår av nedanstående.

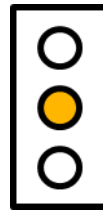
3.1. Bedömningar mot revisionsfråga

Revisionsfråga	Kommentar	Uppföljande granskning	Föregående granskning
Finns det handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?	Uppfyllt Det finns ett handlingsprogram som ger stöd för den verksamhet som bedrivs, såväl förebyggande som operativt.		
Finns en tydlig rollfördelning i kommunens verksamhet och i den samverkan som sker med andra kommuner?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att rollerna klargjorts sedan föregående granskning, där kommunstyrelsen, företrädesvis via kommunledningsutskottet, säkerställer styrning och rapportering över räddningstjänstens verksamhet.		
Finns det kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstens verksamhet?	Delvis uppfyllt Handlingsprogrammet ger genom prestationsmålen en tydligare grund för hur arbete mot mål ska ske jämfört med vad som förelåg vid föregående granskning. Samtidigt utgör prestationsmålen företrädesvis ett antal aktiviteter/uppdrag som ska utföras. Vi anser att avsaknaden av mätbara indikatorer ger en brist i att kunna följa upp och utvärdera effekten av de aktiviteter som genomförs, d v s hur den faktiska måluppfyllelsen av säkerhetsmålet ser ut. Vidare saknas en målstruktur för räddningstjänsten i enlighet med kommunens styrkortsmodell.		

Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser operativt, förebyggande och tillsyn kopplat till de styrande dokumenten?

Delvis uppfyllt

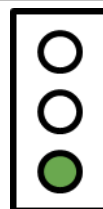
Vi bedömer att det till stora delar sker en tydlig planering för verksamheten vad avser operativ verksamhet. Vi konstaterar att de utmaningar som gäller för verksamheten återkommande har redovisats i utredningar och uppföljningar till i kommunstyrelsen och kommunledningsutskottet, samt avseende tillsynsarbetet till myndighetsnämnden. Vi anser dock att räddningstjänstens bemanningsproblematik borde föranleda en tydligare handlingsplan kopplat till att behålla och rekrytera till RIB-organisationen.



Skjer uppföljning både utifrån gällande lagstiftning och de kommunala målen?

Uppfyllt

Vi bedömer att det sker en systematisk och tydlig uppföljning utifrån handlingsprogrammet, samt genom tertialvis rapporteringen av verksamhet och ekonomi.



3.2. Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen upprättar en särskild handlingsplan kopplat till räddningstjänstens bemanningsproblematik, gällande att behålla och rekrytera till RIB-organisationen.

Vi rekommenderar att utveckla uppföljningsbara mål baserade på mätbara indikatorer kopplade till säkerhetsmålen och inom ramen för kommunens styrkortsmodell.

2021-04-21

Caroline Liljebjörn

Uppdragsledare

Jörn Wahlroth

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Högsby kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Ankom: 2021-04-21 Ärende: KU 2021.157 Handling: 254632